

Radujem se dolasku u BiH

Prijateljski odnosi između Japana i Bosne i Hercegovine počinju uspostavljanjem diplomatskih odnosa 1996. godine, te ove godine (2021) obilježavamo njihovu 25. godišnjicu. Posjećujem Bosnu i Hercegovinu kao ministar vanjskih poslova Japana, 23 godine nakon mog prethodnika. Koristim ovu priliku da uspostavim konkretne suradnje između Japana i Bosne i Hercegovine u cilju jačanja bilateralnih odnosa.

Prije 23 godine, u proljeće 1998., tadašnji ministar vanjskih poslova Japana, koji je poslije postao premijer, gospodin Keizo Obuchi, posjetio je Bosnu i Hercegovinu. Obuchi je pozvao lokalne političare na više truda za bolju provedbu Dejtonskog mirovnog sporazuma, te je prikazao konkretnе projekte iz oblasti rekonstrukcije, deminiranja, podrške izbjeglica i obuke stručnjaka u Japanu za razvoj države i pomirenje naroda.

Japan podržava raznolikost i državno jedinstvo Bosne i Hercegovine, te aktivno ulaže napore u rekonstrukciju i pomirenje naroda

od zaključenja konflikta do danas. Naprimjer, 80 žutih autobusa doniranih Sarajevu, zatim 35 crvenih autobusa doniranih Banjoj Luci, kao i 40 žutih autobusa doniranih gradu Mostaru, služe kao neophodni prijevozi lokalnim stanovnicima. Pored toga, u Mostaru je uspostavljena sportska akademija Mali most posredništvo Tsuneyasua Miyamotoa, bivšeg kapetana nogometne reprezentacije Japana, sa ciljem da djeca svih etničkih skupina zajedno treniraju nogomet i druge sportove. Japan tako nastavlja ohrabrvati međuetničko pomirenje u ovom gradu.

Ministar Obuchi je Bosnu i Hercegovinu posjetio neposredno nakon žestokog konflikta. Ali je posjećujem Bosnu i Hercegovinu koja nakon poslijeratne obnove ima ključnu ulogu za stabilnost i mir na Zapadnom Balkanu i koja trenutno prolazi kroz ekonomsku i socijalnu reformu na putu ka članstvu u Europskoj uniji.

Japan podržava solidarnost Europe s kojom dijelimo osnovne vrijednosti kao što su sloboda, demokracija, osnovna ljudska prava i

Piše: TOSHIMITSU MOTEGI

vladavina prava. Ulazak zemalja Zapadnog Balkana, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, u Europsku uniju, vrlo je bitan za realizaciju ujedinjene Europe. Kroz "Inicijativu o suradnji na Zapadnom Balkanu", koju je 2018. godine nudio tadašnji premijer Japana Shinzo Abe, tokom službene posjete Jugoistočnoj Europi, ubrzano se razvijaju bilateralni odnosi u svim poljima između naše dvije zemlje. Tako će u sklopu svoje posjete potpisati i Ugovor o donaciji potrebne opreme za graničnu kontrolu, kao i Ugovor o projektu deminiranja u četiri bh. grada (Bihać, Donji Vakuf, Doboј i Foča) koji se ostvaruje u suradnji sa slovenačkom međunarodnom nevladinom organizacijom Međunarodni uzajamni fond za unapređenje ljudske sigurnosti.

Nedavno smo napravili i nekoliko donacija u svrhu podrške medicinskim institucijama u borbi protiv nove zaraze Covid-19, te obnovili i opremili novu predavaonicu za izučavanje japanskog jezika i kulture na Filozofском fakultetu Univerziteta u Sarajevu, a pomogli smo i instalaciju postrojenja za

odsumporavanje dimnih gasova u Termoelektrani Ugljevik; cilj tih projekata je da pomognemo socio-ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine. Uz to, također radimo na određenim projektima obnove u suradnji sa EU, u sklopu koje smo podržali obnovu OŠ Saburina u suradnji sa zemljama V4 (Češka, Mađarska, Poljska i Slovačka). Nadamo se da će japanska podrška biti od koristi Bosni i Hercegovini na njenom putu ka Europskoj uniji.

Gospođa Jadranka Stojaković, koja je 1984. godine otvorila Zimske olimpijske igre u Sarajevu pjevajući temu ovih Igara, te je u devedesetim godinama prošlog i početkom ovog stoljeća živjela i stvarala u Japanu, uživala je veliku pažnju tadašnje japanske javnosti. Nažlost, ona je preminula 2016. godine, ali sam čuo da i sada njeni prijatelji i obožavatelji iz Japana redovno posjećuju njen grob u Banjoj Luci. Također vrijedi spomenuti i dvojicu selektora japanske nogometne reprezentacije, Ivcu Osima i Vahida Halilhodića, porijeklom upravo iz Bosne i Hercegovine, zahvaljujući kojima je ovaj tim ostvario dobre rezultate. Uz to, sadašnja zastava Bosne i Hercegovine prvi put je u javnosti svjetu prikazana 1998. godine upravo u Japanu, na otvorenju Zimskih olimpijskih igara u Naganu.

Meni lično ovo je prva posjeta Bosni i Hercegovini. Mnogo se radujem vidjeti ovu državu i njen razvoj prema članstvu u Europskoj uniji. Također, polažem iskrenu nadu da će moja posjeta doprinijeti unapređenju veza između BiH i Japana, na osnovu dosadašnjih dobrih odnosa koji su uspostavljeni između dvije zemlje.

Povodom posjete našoj zemlji, ministar vanjskih poslova Japana ističe kako Japan podržava raznolikost i državno jedinstvo Bosne i Hercegovine, te se aktivno zalaže za pomirenje

Sezona laži, podvala i prijetnji

U spontanom partnerstvu sa svim običnim smrtnicima pažljivo pratim buru podignutu zbog onog famoznog non-papera, pogotovo to što se ne zna postoji li on, ko ga je i s kojim ciljem napisao i, dakako, otkud i zašto u svemu tome "začin" u liku slovenačkog premijera Janeza Janše. Što vrijeme više ide, i meni se čini da se – iako nije nikakva novina u pogledu apetita prema prilikama i sudbini Bosne i Hercegovine i drevne želje da tuda ruka uvodi red u našo kući – u cijeloj fritutmi, i kod nas i u okruženju, krajnje nemarno zaboravlja što je u višedecenijskoj osnovi klime čak i za samo razmišljanje o razlazu, raspadu, djelidbi i nestanku jedne države. Akeri tog nemara su i domaćeg porijekla, kao i oni koji nam odavno sa strane silno vole mudrovati i otvoreno se "priateljski" petljati u naše probleme.

Možda pretjeruju oni koji početak te klime vezuju za ulazak u devedesete godine prošlog vijeka i za dolazak "demokratije" i u naše krajeve. Ali, nije pretjerana teza da su tada otvorena vrata, pa ubrzo udareni čvrsti temelji dioba na klerikalnoj osnovi, s ciljem sve većeg udaljavanja onih koji su dotad živjeli u slozi, zajedništvu, razumjevanju i solidarnosti. Agresija na

BiH i rat su bili vrhunac tog monstruoznog "dokaza" da je sve prije toga bilo prividno i vještačko, a tuđom rukom zaustavljen rat i oktroisano uređenje zemlje (čitati: Dayton) betonirali su postratno deranje države i društva.

Svi koji su mislili da je to privremeno ili prelazno rješenje odavno su shvatili svoju zabludu. Kako su se nizale godine, podjele su produbljivane, poderotine nisu sanirane, a pogano izobličena slika bivših odnosa i života postala je standard i nova normalnost. Uz sijaset primjera o tome govori i posljednji bastion rasizma u drugoj petini 21. vijeka po imenu "dvije škole pod jednim krovom", ili to što, uz dominaciju bolesne podjele i perverziranja civilizacije, imamo tri elektropoprivrede, tri poštanska sistema, što su "do kosti" podijeljeni zdravstvo, kultura, sport, umjetnost, komunalna djelatnost, saobraćaj, s vrhuncem u onom najgorem – podijeljenosti među ljudima i u ljudima, što se uređenje života i, na primjer, održavanje puteva, kao i mnogo čega drugog u Federaciji, temelji na mustri tzv. Herceg-Bosne, pa tako puteve u Posavskom kantonu (Orašju) održava nadležno preduzeće iz Mostara, udaljeno 300, a ne iz Tuzle, udaljene 60 kilometara, što, kad već pominjem

taj simptom, govori o tome da se, ni najmanje "ispod žita", tzv. Herceg-Bosna uspješno održava u životu, pa je to simptomatično normalno u nazor-slici Federacije kao regularne, iako je Vlada Federacije ušla u sedmu godinu trajanja i treću u tehničkom mandatu, dokazujući da je HDZBiH i SDA smatrali svojom igrackom, da se iživljavaju, nikom ne odgovaraju, ucjenjuju se, uslovljavaju...

Zna se i zašto i s kojim ciljem. Laže nam se da je to baš tako potrebno i ispravno, podvaljuje da drukčije nije moguće, a onda prijeti da bi svaka promjena – naprimjer ka gradanskom konceptu Bosne i Hercegovine – bila "vrlo opasnog i pogubnog za naš narod". Laži, podvale i prijetnje – to nas decenijama prati, s tim živimo i od toga zavisimo i onda kada to ne vidimo ili ne želimo vidjeti. Ko to još nije dočekao, morao bi se zamisliti nad sobom. I, usput, zabrinuti se zato što na sve ne reaguju oni koji su ovdje instalirani i dobro plaćeni da nam pomognu. Zovu se predstavnici Evrope i svijeta, u rubrici su "međunarodna zajednica", a sve je manje jasno što, zapravo, rade i šta s nama misle. Da li im, recimo, smeta ili smatraju normalnim otvoreno ignorisanje presuda Haškog tribunala, Medunarodnog suda pravde

i Ustavnog suda BiH, što je RS-ov – i ne samo njihov – "specijalitet kuće"? Ili: zašto dvadeset pet godina ne reaguju na to što ni na jednoj tabli s natpisom organa vlasti – od najzabitije provinčijske mjesne zajednice do palata Vlade i predsjednice RS-a – nema ni traga, a kamo li imena Bosne i Hercegovine, već samo RS-a i naziva organa, kao da je RS država bez ikakve veze sa BiH.

U tako i toliko zagađenoj klimi – da se vratim na non-paper – opasno je i nezdravo zaboraviti da su uslovi za provokacije tog tipa planinski proizvedeni nizom primjera nečinjenja, ignorisanja i potčjenjivanja opasnosti, oprاشtanja i najdraštičnijih pravno-političkih svinjarija, indiferentnim odnosom prema dugotrajnoj sezoni klerokleptomansko-nacionalističkog laganja, podvala i prijetnji. Hroničnim lažima, prevarama i prijetnjama od drugog i drugačijeg, od "onih tamo", pa otcjepljenjem i razbijanjem "nemoguće" države i dovršetkom njene poderanosti, a sada i prizivanjem novog ratnog razračuna. Čime se zaokružuje odavno jasna slika onih čiji smo sužnjevi gotovo tri decenije, ali i onih koji su, ne samo indirektno, krivi za sve, pa i zanom-paper. I za jedne i za druge, narod jasno kaže "Nije mu maslo za ramazana". I nije, stvarno!

ILI: Proizvodnja klime koja je porodila non-paper i frtutmu u vezi s njim naša je, ali i spoljna krivica za bh. podijeljenost svega mogućeg i nemogućeg

Piše: ZLATKO DUKIĆ